

Nr 31.

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag till ändringar i vissa delar av reglementet för riksgäldskontoret.

I skrivelse den 7 februari 1952 ha fullmäktige i riksgäldskontoret hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen besluta visst tillägg till § 61 i reglementet för riksgäldskontoret.

Fullmäktiges skrivelse är av följande lydelse:

I skrivelse till bankoutskottet den 19 april 1951 framlade fullmäktige i riksgäldskontoret förslag till vissa ändringar i riksgäldskontorets reglemente. Bland annat föreslogs följande tillägg till § 61 i reglementet.

3. »Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättning därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.»

Fullmäktige erinrade i sin ovannämnda skrivelse om att motsvarande bestämmelse sedan lång tid tillbaka funnits införd i bankoreglementet (§ 29 mom. 2). Syftet med fullmäktiges ifrågavarande förslag var att även i nu förevarande hänseende uppnå överensstämmelse mellan banko- och riksgäldsreglementena och ett samtidigt fastslående av en befogenhet för riksgäldsfullmäktige, som med hänsyn till sakens natur redan tidigare måste anses ha tillkommit dem. Från denna utgångspunkt hade fullmäktige icke funnit erforderligt att jämlikt 5 § i bestämmelser angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid riksdagens verk bereda vederbörande förhandlingsberättigade föreningar tillfälle att taga kännedom om det ifrågavarande ändringsförslaget.

Sedan Riksgäldstjänstemännens förening med flera personalorganisationer under hand gjort framställning till bankoutskottet om att utskottet icke måtte behandla fullmäktiges förslag till ändring av § 61 i reglementet, förrän de förhandlingsberättigade föreningarna beretts tillfälle taga del av förslaget, har utskottet enligt beslut den 17 maj 1951 återremitterat ärendet till fullmäktige, varom fullmäktige delgivits underrättelse genom särskilt protokollsutdrag.

Med anledning härav ha förhandlingar i ärendet ägt rum den 5 november 1951 mellan representanter för fullmäktige, å ena, samt Föreningen Kvinnor i statens tjänst och Riksgäldstjänstemännens Förening samt riksgäldskontorets vaktpersonal, å andra sidan. Det vid nämnda förhandlingar förda protokollet överlämnas härjämte.¹

För egen del biträda fullmäktige den uppfattning beträffande innebörden av det föreslagna tillägget till § 61 i riksgäldskontorets reglemente, åt vilken fullmäktiges representanter vid nämnda förhandlingar givit uttryck, och vilja fullmäktige särskilt stryka under uttalandet, att den föreslagna tilläggsbestämmelsen icke i realiteten innebär någon ny befogenhet för fullmäktige.

¹ Här ej tryckt.

Fullmäktige ha vidare inhämtat, att personalorganisationerna vid riksdagens verk i skrivelse till bankoutskottet den 31 oktober 1951 gjort framställning om att ovan omnämnda § 29 mom. 2 i bankoreglementet måtte utgå. I infordrat yttrande ha bankofullmäktige på anförda skäl, vilka i sak överensstämma med dem, som motiverat fullmäktiges nu ifrågavarande förslag, i skrivelse den 29 november 1951 hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon bankoutskottets åtgärd. Utskottet har fattat beslut i enlighet härmed.

Fullmäktige ha vidare i skrivelse den 30 april 1952 anhållit, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen besluta att §§ 27 och 57 i reglementet för riksgäldskontoret skola erhålla ändrad lydelse i enlighet med fullmäktiges i skrivelsen angivna förslag.

Som motivering för denna hemställan ha fullmäktige anförde:

Enligt § 27 i reglementet äger riksgäldskontoret att genom upplåning anskaffa erforderliga medel för tillhandahållande av bland annat vissa krediter i två särskilda avtal av år 1930 mellan staten, å ena, samt aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet respektive aktiebolaget Vin- och spritcentralen, å andra sidan. Ifrågavarande avtal ha sedermera ersatts av nya avtal med ändrad paragrafering, vilka avtal dock icke innebära någon ändring i nu ifrågavarande hänseende. För närvarande gälla sålunda beträffande riksgäldskontorets förenämnda befogenhet § 8 i avtal den 28 maj 1948 mellan staten och aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet samt § 12 i avtal den 31 augusti 1948 mellan staten och aktiebolaget Vin- och spritcentralen. Reglementets § 27 föreslås med anledning härav ändrad till formell överensstämmelse med de nya avtalen på följande sätt:

Nuvarande lydelse.

§ 27.

Därest svenska staten skulle komma att begagna sin rätt jämlikt

§ 8 i avtal den 29 juni 1927 mellan staten, å ena, och Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag m. fl., å andra sidan,

§ 9 i avtal den 26 maj 1930 mellan staten, å ena, och aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, å andra sidan, eller

§ 8 i avtal den 15 oktober 1930 mellan staten, å ena, och aktiebolaget Vin- och spritcentralen, å andra sidan,

att lämna ifrågavarande bolag viss kredit, äger riksgäldskontoret att genom upplåning anskaffa de för kreditens tillhandahållande erforderliga medlen.

Föreslagen lydelse.

§ 27.

Därest svenska staten skulle komma att begagna sin rätt jämlikt

§ 8 i avtal den 29 juni 1927 mellan staten, å ena, och Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag m. fl., å andra sidan,

§ 8 i avtal den 28 maj 1948 mellan staten, å ena, och aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, å andra sidan, eller

§ 12 i avtal den 31 augusti 1948 mellan staten, å ena, och aktiebolaget Vin- och spritcentralen, å andra sidan,

att lämna ifrågavarande bolag viss kredit, äger riksgäldskontoret att genom upplåning anskaffa de för kreditens tillhandahållande erforderliga medlen.

Jämlikt § 57 punkt 6 i reglementet skola fullmäktige i den nämnd, som skall handhava lånerörelsen från statens sekundärlånefond för jordbrukare, utse en ledamot, som skall vara vice ordförande, jämte en suppleant för honom. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor jämte suppleant att delta i den årliga granskningen av nämndens räkenskaper och förvaltning.

Med anledning av att statens sekundärlånefond för jordbrukare enligt beslut av 1951 års riksdag befinner sig under avveckling samt att åt Sveriges allmänna hypoteksbank uppdragits att under avvecklingsperioden fr. o. m. den 1 juli 1951 fullgöra lånenämndens för sekundär jordbrukskredit funktioner, föreslås, att förenämnda bestämmelse i riksgäldskontorets reglemente utgår.

Utskottet ansluter sig till fullmäktiges uppfattning beträffande innebörden av det föreslagna tillägget till 61 § i riksgäldskontorets reglemente och vill understryka, att den föreslagna bestämmelsen endast utgör en formell bekräftelse på en befogenhet som med hänsyn till sakens natur redan tidigare måste anses ha tillkommit fullmäktige. Utskottet, som tillstyrker ifrågavarande liksom övriga av fullmäktige föreslagna ändringar i riksgäldskontorets reglemente, får hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställningar, må

1) fastställa följande tillägg till 61 § i reglementet för riksgäldskontoret:

3. »Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättning därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.»

2) besluta, att §§ 27 och 57 i reglementet för riksgäldskontoret skola från och med den 1 juli 1952 erhålla ändrad lydelse i enlighet med fullmäktiges här ovan angivna förslag.

Stockholm den 15 maj 1952.

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Fahlander, Werner och Johannesson*;

från andra kammaren: herrar Severin, Nilsson i Landskrona, Schmidt, Sköldin*, Fagerholm, Gavelin, Jönsson i Rossbol och Nyberg*.

* Ej närvarande vid justeringen.